

Pregršt blaga, autentičnih karakteristika, posebnih kulturoloških i prirodnih vrednosti, krije se u malenom Bačkom Monoštoru, selu od 2.500 stanovnika, u koje se može doći samo prelaskom preko jednog od mostova jer je selo okruženo rekom Dunav, njegovim brojnim rukavcima, Velikom bačkim kanalom i kanalom Dunav-Tisa-Dunav. Bački Monoštor je 13 kilometara udaljen od Sombora, kojem administrativno pripada.

Upravo zbog specifičnog geografskog položaja selo je do danas uspelo da sačuva skoro sve tradicionalne običaje, jezik ikavicu, veliki deo nematerijalne i materijalne kulturne baštine. Jedan od njegovih bisera u prebogatoj niski autentičnosti, zauzima KUD Hrvata „Bodrog“ koje se bavi očuvanjem, istraživanjem, promocijom, negovanjem i popularizacijom tradicionalne kulturne baštine i jedno je od najaktivnijih društava na području opštine Sombor. Izvorna ženska pevačka grupa „Kraljice Bodroga“, nazvana po srednjovekovnom gradu Bodrogu, koji se nalazio u blizini Bačkog Monoštora, je jedna od najagilnijih promoterki te baštine i reprezentatora narodnog života Hrvata na tlu Vojvodine.

Najveći deo muzičkog repertorata „Kraljicama“ je prenela Katica Pašić, a njene članice se trude da rade ne samo na negovanju i očuvanju narodne tradicije, već se i dalje bave istraživanjem nematerijalnog nasleđa, čiji se tragovi mogu naći u starim spisima, običajima, obrednim pesmama, i u jednom od najstarijih oblika bečarca na području Vojvodine. Danas skupinu vodi Marijana Šeremešić.

„Kraljice Bodroga“ egzistiraju od 2001. godine i posvećene su organizaciji nekolicine tradicionalnih manifestacija, rado se odazivaju pozivima na gostovanja i zajedno sa ostalim udruženjima u selu deluju na širenju kulturne baštine, svega onoga što su im njihovi preci ostavili, pre svega kroz muzički izraz. „Kraljice Bodroga“ poznate su po izvođenju pesama iz sela, ali i pesmama iz Slavonije, Baranje, tradicijskim pismama iz sela, pesme iz svih krajeva Vojvodine, dalmatinske i klapske pesme i pesme koje pripadaju jednoj oblasti Dinarida u severnoj Dalmaciji.

Dobitnice su brojnih priznanja, nagrada, gostovale su na eminentnim manifestacijama. Godine 2012. godine „Kraljice“ su nagrađene za očuvanje kulture vojvođanskih Hrvata snimanjem prvog albuma pod nazivom „Alaj piva Šokica“.

- Na njemu se nalazi 15 tradicijskih pisama upravo sa napevima iz sela i iste godine su snimljeni audio vizuelni spotovi sa pismama sa prvog nosača zvuka, sa dvim predelima SRP „Gornje Podunavlje“ u okolini sela. Dve godine kasnije smo takođe u izdanju [Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata](#) snimile drugi nosač zvuka pod nazivom „Faljen Isus, Divice!“, takođe sa 15, ali sada marijanskih pisama, od kojih su neke bile gotovo zaboravljene. Monoštor je selo koje izuzetno poštuje lik

Blažene device Marije, i upravo je ovo bilo posebno plodno tlo za osvežavanje starih vrednih pisama koje se i danas pivaju upravo sa napevima iz sela podeljene na blagdane: pisme maloj Gospi, velikoj Gospi, preduskršnje, uskršnje, predbožićne i božićne pisme. Pre dve godine jedan kompozitor iz Zagreba je rekao da pisma „O, Marijo, sude od milosti“ potiče čak iz V veka, da je nastala kad i Gregorijanski koral. Zajedno sa KUD-om „Kraljice Bodroga“ organizuju veliki marijanski pučki festival uvek druge subote jula, i tada ugostimo veliki broj zborova i KUD-ova koji dolaze ne samo iz Republike Srbije, nego iz Mađarske, Hrvatske i drugih zemalja u okruženju - objasnila je Anita Đipanov, članica „Kraljica“.

Život Šokaca u Bačkom Monoštoru naslanjen je na katoličku veroispovest i svi običaji i pesme nastale su inspirisane praznicima tokom godine: stare obredne pesme, marijanske, tradicijske, pesme koje potiču iz narodne književnosti, pesme koje pripadaju kultu mrtvih i stari napev bećarca.

Pevačku grupu „Kraljice Bodroga“ čine devojke i mlade žene, Monoštorke, Anita Đipanov, Marijana Šeremešić, Anica Kovač, Anica Pejak, Marija Francuz, Anica Šuvak, Miljana Kovač, Ljiljana Jovanović, Marija Kovač, Evica Roža. Iako bez oficijelnog muzičkog obrazovanja, iza sebe imaju po deset godina aktivnog bavljenja muzikom. One lepotom i snagom svojih glasova, te istrajnom i posvećenom istraživanju i prezentaciji nematerijalne kulturne baštine neguju, održavaju kontinuitet i identitet i razvijaju kulturni diverzitet i rade na njegovoj afirmaciji. Najveći deo muzičkog repertoara „Kraljicama“ je prenela Katica Pašić, a nju su stare „Izvorinke“ naučile da peva prvi i drugi glas. „Izvorinke“ su bile ženska pevačka skupina koja je delovala pri Kulturno-prosvetnoj zajednici „Bački Monoštor“ od 50-tih do 90-tih godina prošlog veka.

Prema proučavanju Anite Šipanović, Monoštorci vuku nekakav gen ka muzici i muziciranju i odličnu su pevači, tako da postojanje ovakve jedne grupe u jednoj maloj sredini, ako je Bački Monoštor u pitanju, nije nikakvo čudo.

